

ПОРЯДОК
присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним
працівникам

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм присвоєння науковим і науково-педагогічним працівникам вчених звань вченими радами вищих навчальних закладів або вченими (науково-технічними) радами наукових установ (далі – вчені ради), основні критерії оцінки їх науково-педагогічної або наукової діяльності, а також порядок позбавлення вчених звань.

2. Рішення про присвоєння вчених звань професора, доцента та старшого дослідника (далі – вчені звання) науковим і науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів та наукових установ приймаються вченими радами.

Рішення про присвоєння вчених звань науково-педагогічним працівникам вищих духовних навчальних закладів може прийматися вченими радами вищих духовних навчальних закладів, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку та які пройшли процедуру ліцензування освітньої діяльності, за умови дотримання вимог, встановлених цим Порядком.

3. Рішення вченої ради наукової установи про присвоєння вченого звання професора працівникам наукових установ (зі спеціальності) приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників цієї наукової установи – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора.

Рішення вченої ради вищого навчального закладу або наукової установи про присвоєння вченого звання старшого дослідника приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників цього вищого навчального закладу або наукової установи – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника).

Якщо у вищому навчальному закладі або науковій установі, в якій працює здобувач вченого звання старшого дослідника:

немає достатньої кількості висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то вчена рада може розглядати питання щодо присвоєння вченого звання здобувачу із врахуванням відгуків фахівців інших вищих навчальних закладів або наукових установ, які відповідають вимогам абзацу другого цього пункту;

немає висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то за клопотанням вищого навчального закладу або наукової установи, в якій працює

здобувач вченого звання, питання щодо присвоєння вченого звання старшого дослідника може розглядати вчена рада іншого вищого навчального закладу або наукової установи.

4. Рішення вченої ради про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням. Засідання вченої ради вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її членів. Рішення вченої ради вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало не менше ніж три четверті від кількості членів вченої ради, присутніх на засіданні. Рішення вченої ради дійсне протягом одного календарного року.

5. Рішення вченої ради про присвоєння вченого звання затверджується атестаційною колегією МОН.

II. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань

1. **Вчене звання професора** присвоюють працівникам вищих навчальних закладів, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;

2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які проводять навчальну діяльність **не менш як 10 років** на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, у тому числі **останній календарний рік на одній кафедрі (одного вищого навчального закладу) на посаді доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою**, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Час проведення навчальної діяльності вираховується у навчальних роках (далі – навчальні роки). Для науково-педагогічних працівників вищих духовних навчальних закладів враховується стаж педагогічної роботи у вищих духовних навчальних закладах, статуті (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

4) які мають:

навчально-методичні та наукові праці, опубліковані після захисту докторської дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких **не менше трьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов** (за рішенням вченої ради вищого навчального закладу відсутність достатньої кількості таких наукових праць може бути замінена публікацією монографії англійською мовою в одному з міжнародних видавництв, перелік яких визначається рішенням вченої ради);

сертифікат відповідно до загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (перелік рекомендованих міжнародних тестів на знання англійської мови як іноземної зазначено у [додатку 1](#) до цього Порядку) **або наявність у здобувача не менш як 10 праць,**

опублікованих англійською мовою у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;

5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

б) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри вищого навчального закладу.

2. Вчене звання професора присвоюється працівникам наукових установ:

1) які працюють у наукових установах Національної академії наук та національних галузевих академіях наук, іншого підпорядкування, наукових організаціях, наукових підрозділах вищих навчальних закладів на посаді завідуючого (начальника) науковим відділом (відділенням, сектором, лабораторією), головного наукового співробітника, провідного наукового співробітника, старшого наукового співробітника або директора, заступника директора, вченого секретаря;

2) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;

3) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

4) які мають:

стаж наукової та науково-педагогічної роботи не менш як 10 років, у тому числі останній календарний рік на одній із зазначених вище посад;

наукові праці, опубліковані після захисту докторської дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше трьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов (за рішенням вченої ради вищого навчального закладу відсутність достатньої кількості таких наукових праць може бути замінена публікацією монографії англійською мовою в одному з міжнародних видавництв, перелік яких визначається рішенням вченої ради);

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (додаток 1) або наявність у здобувача не менше ніж 10 праць, опублікованих англійською мовою у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;

5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

б) які підготували не менше ніж трьох докторів філософії (кандидатів наук).

3. Вчене звання професора присвоюється працівникам вищих навчальних закладів, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів, яким не присуджено ступінь доктора наук, але:

1) які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук);

2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які провадять навчальну діяльність не менш як 15 навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному вищому навчальному закладі) на посаді доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для науково-педагогічних працівників вищих духовних навчальних закладів враховується стаж педагогічної роботи у вищих духовних навчальних закладах, статуту (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

4) які мають:

навчально-методичні та наукові праці, опубліковані у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, у тому числі не менше чотирьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (додаток 1);

5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

б) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри вищого навчального закладу;

7) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук).

4. Вчене звання професора присвоюється діячам культури і мистецтв, педагогічна діяльність яких у відповідності з навчальним планом передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність не менш як 10 навчальних років на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному вищому навчальному закладі) на посаді доцента, професора, завідуючого кафедрою, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання "Народний артист України", "Народний художник України", "Народний архітектор України", "Заслужений діяч мистецтв України";

3) яким присвоєно вчене звання доцента;

4) які мають:

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (додаток 1);

значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері – масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та реставраційній сфері – персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення – записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі роботи, що використовуються у педагогічній діяльності;

наукові праці у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав;

5) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри вищого навчального закладу;

6) які особисто підготували не менше п'яти осіб, удостоєних почесних звань України, або лауреатів міжнародних та державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

5. Вчене звання доцента присвоюється працівникам вищих навчальних закладів, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів, які здійснюють науково-педагогічну діяльність, та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які провадять навчальну діяльність **не менше ніж п'ять навчальних років** на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, у тому **числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному вищому навчальному закладі), зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою**. Для науково-педагогічних працівників вищих духовних навчальних закладів враховується стаж педагогічної роботи у вищих духовних навчальних закладах, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

3) які мають:

навчально-методичні та наукові праці, опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких **не менше двох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;**

сертифікат відповідно до загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (додаток 1);

4) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, **або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару)**, проведеної у країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

5) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри вищого навчального закладу.

6. Вчене звання доцента присвоюється діячам культури і мистецтв, педагогічна діяльність яких у відповідності з навчальним планом передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність не менш як п'ять навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному вищому навчальному закладі), зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання "Народний артист України", "Народний художник України", "Народний архітектор України", "Заслужений діяч мистецтв України";

3) які мають:

стаж роботи не менш як рік після удостоєння зазначеного почесного звання;
значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері – масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та реставраційній сфері – персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення – записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі праці, що використовуються у педагогічній діяльності;

наукові праці у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав;

4) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країн, які входять до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри вищого навчального закладу;

5) які особисто підготували не менш як трьох лауреатів міжнародних або державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

7. Вчене звання старшого дослідника присвоюється працівникам вищих навчальних закладів або наукових установ, зарахованих на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які мають:

стаж наукової роботи не менш як п'ять років на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, заступника завідуючого (начальника) та завідуючого (начальника) науково-дослідним відділом (відділенням, сектором, лабораторією), завідуючого кафедрою, призначені на посади ректора, проректора з наукової роботи, директора, заступника директора з наукової роботи, вченого секретаря, за умови успішної роботи на зазначених посадах не менше календарного року;

наукові праці, опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови (додаток 1);

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у зазначених країнах.

8. Вчене звання старшого дослідника може бути присвоєно за спеціальністю, яка належить до іншої галузі, ніж галузь, у якій здобувачеві присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за умови, що опубліковані наукові праці містять отримані здобувачем нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для відповідної галузі знань.

III. Розгляд атестаційних матеріалів

1. Атестація здобувачів вчених звань професора і доцента, які ведуть навчально-методичну роботу у вищих навчальних закладах, у тому числі закладах післядипломної освіти, здійснюється на кафедрі, де вони працюють. При цьому профіль педагогічної роботи здобувача повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то у рішенні щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.

2. Атестація здобувачів вченого звання професора та старшого дослідника, які працюють у наукових установах або у наукових підрозділах вищих навчальних закладів, здійснюється зі спеціальності за профілем їх основної діяльності відповідно до галузей знань і спеціальностей з урахуванням трансформації галузей науки та наукових спеціальностей відповідно до законодавства.

3. Розгляд атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань здійснюється вченими радами вищих навчальних закладів, у тому числі закладів післядипломної освіти, наукових установ, за висновком кафедри, відповідного структурного підрозділу наукової установи.

4. ***Розгляду атестаційних матеріалів на кафедрі вищого навчального закладу має передувати проведення відкритої лекції для студентів відповідного напрямку підготовки (спеціальності) за умови присутності на ній не менше трьох викладачів кафедри.***

5. На засіданні кафедри у присутності не менше ніж двох третин членів кафедри ***заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача та результати проведення відкритої лекції.***

За результатами розгляду атестаційних матеріалів ***кафедра:***

готує висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає секретарю вченої ради вищого навчального закладу;

рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали.

Рішення кафедри приймається більшістю голосів від складу кафедри відкритим або таємним голосуванням (за вибором членів кафедри).

Повторно атестаційні матеріали розглядаються на кафедрі вищого навчального закладу після доопрацювання.

6. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів учених звань відповідним структурним підрозділом наукової установи визначається вченою радою наукової установи.

7. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань на засіданні вченої ради щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника у вищому навчальному закладі, у тому числі закладі післядипломної освіти, науковій установі, визначається вченою радою.

8. ***Учений секретар*** після прийняття вченою радою рішення про присвоєння здобувачу вченого звання ***протягом 15 днів оформляє атестаційну справу здобувача*** вченого звання відповідно до вимог розділу IV "Оформлення атестаційної справи" цього Порядку та надсилає її до МОН.

9. Вчена рада на запити МОН надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

10. На рішення вченої ради про присвоєння/відмову у присвоєнні вченого звання здобувач вченого звання протягом двох місяців з дня прийняття рішення вченою радою може подати апеляцію до вченої ради або до МОН.

У разі надходження апеляції до вченої ради формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови та членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає вчена рада.

Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

11. На підставі висновку апеляційної комісії вчена рада приймає рішення про задоволення або про відмову у задоволенні апеляції.

Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то вчена рада може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОН атестаційну справу здобувача вченого звання.

IV. Оформлення атестаційної справи

1. Атестаційна справа здобувача вченого звання складається з таких документів:

1) супровідний лист до атестаційної справи здобувача вченого звання ([додаток 2](#));

2) копія першої сторінки паспорта здобувача, засвідчена підписом ученого секретаря вченої ради;

3) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);

4) рішення вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання згідно з [додатком 4](#) (для здобувачів вченого звання по кафедрі), [додатком 5](#) (для здобувачів вченого звання зі спеціальності) або [додатком 6](#) (для діячів культури і мистецтв) до цього Порядку;

5) копії дипломів доктора наук, доктора філософії (кандидата наук), атестатів доцента, старшого дослідника (старшого наукового співробітника) (для здобувачів вченого звання професора), документів про удостоєння відповідного почесного звання або інших нагород (для діячів культури і мистецтв), засвідчені підписом ученого секретаря вченої ради та скріплені печаткою вищого навчального закладу або наукової установи;

б) протокол засідання лічильної комісії ([додаток 7](#));

7) список навчально-методичних праць та/або наукових праць ([додаток 8](#));

8) копія сертифіката, який підтверджує достатньо високий рівень володіння іноземною мовою;

9) довідка з основного місця роботи та витяги з наказів про зарахування на посаду та звільнення з посади додатково для осіб, які працюють за сумісництвом;

10) довідка про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у вищих навчальних закладах, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах ([додаток 9](#)).

2. Атестаційна справа здобувача вченого звання, який працює у вищому навчальному закладі, що має статус дослідницького, складається з таких документів:

1) супровідний лист до атестаційної справи здобувача вченого звання, який працює у вищому навчальному закладі, що має статус дослідницького ([додаток 3](#));

2) копія першої сторінки паспорта здобувача, засвідчена підписом ученого секретаря вченої ради;

3) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);

4) рішення вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання згідно з [додатком 4](#) (для здобувачів вченого звання по кафедрі), [додатком 5](#) (для здобувачів вченого звання зі спеціальності) або [додатком 6](#) (для діячів культури і мистецтв) до цього Порядку;

5) протокол засідання лічильної комісії ([додаток 7](#)).

3. Обкладинки атестаційних справ здобувачів вчених звань оформляються згідно з [додатками 10, 11](#) до цього Порядку.

4. Якщо особа виконує роботу за закритою тематикою, атестаційна справа здобувача вченого звання комплектується нетаємними документами.

V. Оформлення та видача атестатів

1. Після затвердження відповідно до законодавства атестаційною колегією МОН рішень вчених рад про присвоєння вчених звань МОН виписує і видає атестати за зразком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року [№ 656](#).

2. Атестат, виданий МОН, є документом, який засвідчує рівень професійної кваліфікації науково-педагогічного, наукового працівника при вирішенні питань зайняття ним відповідної посади та оплати його праці.

3. Оформлення атестатів здійснюється протягом двох місяців після прийняття рішення атестаційною колегією МОН.

4. Атестати видаються відповідальним особам (ученим секретарям вчених рад) для вручення їх працівникам, яким присвоєні вчені звання.

5. У випадку втрати, знищення або пошкодження виданого атестата про присвоєння вченого звання видається дублікат атестата з новим порядковим номером. Дублікат оформляється у повній відповідності до раніше виданого атестата.

У разі зміни працівником прізвища, імені, по батькові (так само, як і зміни кафедри, галузі професійної діяльності) виписаний атестат обміну і переоформленню не підлягає.

VI. Позбавлення вчених звань

1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до порядку їх присвоєння.

Питання про позбавлення вченого звання розглядається атестаційною колегією МОН:

у разі надходження до МОН рішення вченої ради про позбавлення вченого звання;

за клопотанням вченої ради, яка надсилала до МОН документи щодо присвоєння вченого звання;

у разі виявлення МОН порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань;

відповідно до рішення суду.

2. Для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням питання про позбавлення вченого звання, на засіданні вченої ради із числа її членів утворюється комісія, кількісний та персональний склад якої визначається вченою радою.

3. У 15-денний строк після розгляду питання про позбавлення працівника вченого звання до МОН надсилаються такі документи:

рішення (клопотання) вченої ради про позбавлення вченого звання;

оригінал протоколу засідання лічильної комісії;

копії документів про присвоєння вченого звання;

інші документи, що підтверджують порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань.

4. Атестаційна колегія МОН відповідно до законодавства затверджує рішення вченої ради про позбавлення (позбавляє) вченого звання з урахуванням всіх матеріалів справи і результатів попереднього експертного розгляду.

На підставі рішення атестаційної колегії МОН атестат особи, позбавленої вченого звання, визнається недійсним.

5. Вчена рада на запити МОН надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення вченого звання.

**Директор департаменту атестації кадрів
вищої кваліфікації**

С. Д. Криштоф

ДО УВАГИ ЗДОБУВАЧІВ

Відповідно до повноважень ученої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка, окремі положення "Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам" обговорено, конкретизовано й затверджено на її засіданні 30 вересня 2016 року, протокол № 3. Згідно з рішенням ученої ради окремі пункти затверджено в наступній редакції:

II. 1. Вчене звання професора

4) які мають:

не менше 10 навчально-методичних та наукових праць (з них більша частина - одноосібні), опублікованих після захисту докторської дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше трьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов (за рішенням вченої ради вищого навчального закладу відсутність достатньої кількості таких наукових праць може бути замінена публікацією монографії англійською мовою в одному з міжнародних видавництв, перелік яких визначається рішенням вченої ради);

5) які пройшли навчання, стажування або працювали **впродовж не менше одного місяця** у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

II. 5. Вчене звання доцента

3) які мають:

не менше 5 навчально-методичних та наукових праць (з них більша частина - одноосібні), опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;

4) які пройшли навчання, стажування або працювали **впродовж не менше одного місяця** у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 4 пункту 1 розділу II)

ПЕРЕЛІК

рекомендованих міжнародних тестів на знання англійської мови як
іноземної

Провайдер	Назва іспиту
IELTS Test Partners	IELTS
British Council	APTIS (British Council)
Cambridge English	Cambridge English: First (FCE), Cambridge English: Advanced (CAE), Cambridge English: Proficiency CPE, Cambridge English: Business Vantage (BEC Vantage), Cambridge English: Business (Higher), Cambridge English: Business Language Testing Service (BULATS)
Pearson	Pearson Test of English (PTE)
Pearson	Pearson EDEXCEL (English as a Second language)
Trinity College London	Integrated Skills in English (ISE)
ETS (Education Testing Service)	Test of English as a Foreign Language (TOEFL)
Pearson/London Chamber of Commerce and Industry (LCCI)	English for Specific Purposes, London Chamber of Commerce

ДОДАТОК 2
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 1 пункту 1 розділу IV)

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ
до атестаційної справи здобувача вченого звання

ДОДАТОК 3
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 1 пункту 2 розділу IV)

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ
до атестаційної справи здобувача вченого звання, який працює у
вищому навчальному закладі, що має статус дослідницького

ДОДАТОК 4
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ
вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

ДОДАТОК 5
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ
вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

ДОДАТОК 6
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ
вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

ДОДАТОК 7
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 6 пункту 1 розділу IV)

ПРОТОКОЛ
засідання лічильної комісії щодо присвоєння вченого звання

ДОДАТОК 8
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 7 пункту 1 розділу IV)

СПИСОК
навчально-методичних праць та/або наукових праць

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вченого звання)

№ з/п	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (у сторінках)/авторський доробок	Співавтори
1	2	3	4	5	6

Здобувач вченого звання
(підпис)
(число, місяць, рік)

(прізвище, ініціали)

Засвідчено:

Завідуючий (начальник) кафедри

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Заступник директора з наукової роботи (підпис) (прізвище, ініціали)
(для працівників НДІ)

Учений секретар (підпис) (прізвище, ініціали)
М.П.

Примітки:

1. У колонці 2 подається повна назва публікації мовою оригіналу.
2. У колонці 3 зазначається характер роботи: стаття, тези доповідей, авторські свідоцтва, патенти, методичні розробки, підручники, навчальні посібники тощо.

3. У колонці 4 конкретизуються місце і час публікації (видавництво, журнал – номер або серія, рік); дається характеристика збірників (міжвузівський, тематичний тощо), місце і рік видання; зазначаються тематика, категорія, місце і рік проведення наукових і методичних конференцій, симпозіумів, семінарів та з'їздів, інших зібрань наукового характеру, у матеріалах яких уміщено тези доповіді (виступу, повідомлення): міжнародні, республіканські, регіональні галузеві, обласні, міжвузівські, вузівські (науково-педагогічного напрямку); авторське свідоцтво на винахід, рік видачі; номери реєстрації і дати оформлення патентів, ліцензій.

Вихідні дані записуються відповідно до правил бібліографічного опису літератури.

Наукова публікація у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз **Scopus** або **Web of Science**, або у **фаховому виданні** (виділяється жирним шрифтом).

4. У колонці 5 вказується кількість сторінок публікації. Якщо праця велика і видана у співавторстві, то кількість сторінок вказується дробом: у чисельнику – загальний обсяг, у знаменнику – частка автора.

5. У колонці 6 наводяться прізвища та ініціали співавторів. Зі складу великих авторських колективів наводяться прізвища перших трьох осіб, після чого вказується: та інші, всього __ осіб.

Список формується у хронологічній послідовності опублікування робіт з наскрізною нумерацією праць за такими розділами:

наукові праці за профілем кафедри, опубліковані до захисту дисертації;

наукові праці за профілем кафедри, опубліковані після захисту дисертації;

авторські свідоцтва, дипломи, патенти;

основні навчально-методичні праці (за період науково-педагогічної діяльності) за профілем кафедри.

ДОДАТОК 9
до Порядку присвоєння вчених звань
науковим і науково-педагогічним
працівникам
(підпункт 10 пункту 1 розділу IV)

ДОВІДКА
**про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у вищих
навчальних закладах, у тому числі закладах післядипломної освіти,
наукових установах**

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вченого звання)

№ з/п	Дата			Відомості про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у вищих навчальних закладах, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах	Документ про зарахування на посаду (звільнення з посади), його дата і номер
	число	місяць	рік		
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					

Засвідчено:

Начальник відділу кадрів

М.П.

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Примітки:

1. У колонці 5:

зазначається повне найменування вищого навчального закладу, наукової установи та скорочене найменування органу, до сфери управління якого належить заклад, установа;

у разі звільнення зазначається його причина з посиланням на статтю (пункт) закону;

наводяться відомості про науково-педагогічну, наукову діяльність на посаді у вищому навчальному закладі, у тому числі закладі післядипломної освіти, науковій установі, в якій особа працює за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою.

2. У колонці 6 вказуються документи, внесені до трудової книжки.